

**VERSLAG van de vergadering van de statencommissie Zorg, Cultuur en Welzijn van
21 maart 2005**

Aanwezig:

Dhr. drs. J.P. Overbeek (wnd. voorzitter), dhr. R. van Benthem (VVD), dhr.dr. R. Bisschop (SGP), dhr. M. van Dijk (PvdA), mw. P.Pieper-Hagen (CDA), dhr. H. Hooijer (VVD), mw. G.B. van Keulen-Saenger (D66), dhr. S.J. Klarenbeek (VVD), dhr. H.R.A.L. Klein Kranenburg (CDA), dhr. A. Koopmanschap (GL), dhr. C.J. van Kranenburg (CU), dhr.drs. A. Najib (PvdA), dhr. W. de Niet (CDA), dhr.drs. B. Nugteren (GL), dhr.drs. P.C. Pollmann (PvdA), dhr. A. Schiedon (SP), mw.drs. J. Vonk-Vedder (CDA), dhr.drs. R.E. de Vries (D66) en dhr.ir. B.A. Witteman (SP);

Voorts aanwezig: dhr. J.G.P. van Bergen (gedeputeerde) en mw.mr. J.G.J. Kamp (gedeputeerde);

Afwezig: mw.drs. A.J. Dekker (D66);

Van ambtelijke zijde aanwezig:

Mw.drs. J. Stam (adjunct-griffier), mw. B. Vet (commissiesecretaris) en mw. G. van Weerd (verslag).

1. Opening

De wnd. voorzitter, de heer Overbeek, opent de vergadering met een woord van welkom. Aangezien mevrouw Dekker verhinderd is deze vergadering bij te wonen, treedt de heer Overbeek heden op als wnd. voorzitter.

2. Ingekomen stukken

Geen.

3. Mededelingen

Commissieleden, die verhinderd zijn het werkbezoek aan RTV Utrecht op 4 april a.s. bij te wonen, worden verzocht zich tijdig af te melden.

Mevrouw Vonk laat weten dat zij op 4 april afwezig zal zijn.

4. Verslag van de vergadering van 21 februari 2005

Het verslag van deze vergadering wordt met in achtneming van het wijzigingsblad vastgesteld.

Lijst van toezeggingen:

De heer De Vries vraagt of de rapportage aan de staatssecretaris over de wachtlijsten bij het Meldpunt Kindermishandeling Utrecht op korte termijn naar deze commissie kan worden gezonden, immers, de staatssecretaris wil deze rapportage vóór 15 maart ontvangen.

Mevrouw Kamp laat weten dat de datum van 15 maart geen harde deadline is. Nog deze week zal er in IPO-verband over de wachtlijsten bij het Meldpunt Kindermishandeling van gedachten worden gewisseld. Zij zegt toe dat deze commissie de rapportage terzake van de provincie Utrecht voorafgaand aan de volgende vergadering zal ontvangen.

De wnd. voorzitter vraagt of gedeputeerde Kamp kan rapporteren, conform toezegging, over de resultaten van het Bestuurlijk Overleg met MIU en Schakels dat op 1 maart jl. heeft plaatsgevonden.

Mevrouw Kamp zet uiteen dat zij in dit Bestuurlijk Overleg “stevig” met de instellingen van gedachten heeft gewisseld, ook over de nieuw te vormen Raad van Toezicht. Zij doet er alles aan om het fusieproces tussen de instellingen te bevorderen. Overigens vindt zij het niet wenselijk om steeds ad hoc te moeten terugkoppelen over de onderhandelingen die nog gaande zijn. Al eerder heeft zij toegezegd dat zij t.z.t. een compleet overzicht van de stand van zaken aan deze commissie zal voorleggen.

De wnd. voorzitter memoreert dat dit onderwerp in ieder geval voor de vergadering van oktober zal worden geagendeerd.

5. Rondvraag

De heer Hooijer memoreert dat het Zorgvragersplein op 1 januari 2006 gereed moet zijn. Hij vraagt dienaangaande naar de stand van zaken.

Ook vraagt hij naar de uitbreiding van het Zorgvragersplein met het Provinciaal Utrechts WAO Beeraad. Hij heeft vernomen dat betrokkenen nogal eens tegen de bureaucrativering van de provincie aanlopen.

Voorts verwijst hij naar de mail die deze commissie van de familie Mulder heeft ontvangen. Hij memoreert dat de gedeputeerde in een stuk van 16 december jl. over de jeugdhulpverlening heeft aangegeven dat “wanneer er sprake is van een crisis, er niet met hulp kan worden gewacht. Noem man en paard, en we doen er wat aan”. Hij gaat er, in dat licht bezien, van uit dat de problemen van de familie Mulder snel kunnen worden opgelost.

De heer Van Benthem merkt op dat er drie werkbezoeken in ca. één week zijn gepland. Hij vraagt of de werkbezoeken voortaan beter kunnen worden gespreid.

De heer Van Dijk verwijst naar de komende fusie van het AD met enkele regionale kranten. Ook in Utrecht zal men met een verschraving van de vrije nieuwsgaring worden geconfronteerd. Hij vraagt hoe het college van GS hier tegenaan kijkt.

De heer Schiedon verwijst eveneens naar de brief van de familie Mulder. Mevrouw Kamp zou de commissie vandaag mededelen welke oplossing er is gevonden.

In de vorige vergadering liet spreker weten dat er in de rondzendbrief van het IPO gesproken werd over een standpunt namens de provincie Utrecht. Mevrouw Kamp was het daarmee niet eens en zou nagaan hoe dat bericht in de rondzendbrief terecht is gekomen, echter, zij heeft een en ander niet in het verslag van de vergadering van 21 februari laten opnemen.

Mevrouw Van Keulen heeft uit de krant vernomen dat de start van de restauratie van de molens gevierd werd met een feestelijke bijeenkomst. Zij vraagt waarom de staten daarvoor niet zijn uitgenodigd, gezien de hoeveelheid subsidie die door de provincie voor de restauratie van de molens ter beschikking wordt gesteld.

De heer Van Kranenburg heeft in de krant gelezen dat er jaarlijks in Nederland gemiddeld 60 kinderen omkomen als gevolg van kindermishandeling. Hij vond dit een schokkend bericht. Hij vraagt welke maatregelen de provincie specifiek neemt, om dit te voorkomen.

Voorts geeft hij aan dat de gemeente De Bilt een onderzoek wil uitvoeren naar het behoud van de leefbaarheid van de kernen van De Bilt. De kosten van dit onderzoek bedragen € 15.000,-. Hij vraagt of de gedeputeerde daar positief tegenover staat.

Mevrouw Kamp meent dat er geen sprake is van bureaucrativering in relatie tot het Zorgvragersplein. Ten onrechte meent men soms dat er sprake is van bureaucrativering, wanneer men aan bepaalde regels moet voldoen. Zij heeft namens de provincie met zorgaanbieders onderhandeld over het Zorg-

vragersplein. Duidelijk werd dat er sprake is van financiële krapte bij de aanbieders. Afgewacht moet worden “hoe ver men komt”. Nu wordt er door de provincie Utrecht in ieder geval geen geld bij gelegd.

Naar aanleiding van de brief van de familie Mulder laat zij weten dat er nog dezelfde dag overleg is gepleegd met Bureau Jeugdzorg. Zij zou vandaag de stand van zaken vernemen. Met name zou worden nagegaan, aan de hand van de desbetreffende criteria, of er daadwerkelijk sprake is van een crisisgeval. Echter, zij heeft nog geen informatie ontvangen.

De heer Hooijer vindt het verontrustend dat de ouders door Bureau Jeugdzorg wordt toegezegd dat zij zullen worden teruggebeld, maar dat dit niet gebeurt. Mevrouw Kamp beaamt dat “dit inderdaad niet kan”.

De heer Schiedon meent dat er hier geen sprake is van een incident. Zijn ervaring is dat Bureau Jeugdzorg in die zin vaker in gebreke blijft en niet adequaat optreedt wanneer dergelijke ernstige situaties worden gemeld.

Mevrouw Kamp laat weten dat Bureau Jeugdzorg zich aan de wettelijke voorschriften, procedures en criteria, ook ten aanzien van de termijnen, moet houden. Zij weet dat Bureau Jeugdzorg voor het meldpunt kindermishandeling geen wachtlijsten heeft. Wanneer dat wel het geval is, dan moet dat haar direct gemeld worden.

Zij kan de staten nooit garanderen dat er in de provincie Utrecht geen doden als gevolg van kindermishandeling zullen vallen. Het is niet terecht dergelijke drama's op het conto van Bureau Jeugdzorg te schrijven, wanneer dat Bureau alle mogelijke maatregelen genomen heeft. De provincie heeft de taak om zodanige voorwaarden te scheppen dat er adequaat maximale hulp kan worden geboden, maar ook dan kan zij niet garanderen dat kinderen de dupe van ernstige kindermishandeling worden. Voorts memoreert zij dat de staten beleid hebben vastgesteld ten aanzien van de kleine kernen. In Lopik vindt dienaangaande een pilot plaats; de eerste resultaten daarvan zullen in juni bekend zijn en aan de hand daarvan zal het beleid worden uitgezet. Zij heeft er geen moeite mee wanneer de staten, vooruitlopend op de resultaten van deze pilot, de gemeente De Bilt daarop willen laten anticiperen, o.a. in relatie tot de herindeling. Het voorstel van De Bilt sluit immers aan bij het provinciale beleid. De heer Pollmann laat weten dat hij pas vanmorgen van dit voorstel hoorde. Hij meent dat precedentwerking niet kan worden uitgesloten ten aanzien van andere kernen. Voorts wordt er zo inbreuk gemaakt op de procedure die door de staten is vastgesteld.

De heer Van Kranenburg hoopt dat de gemeente De Bilt dankzij dit voorstel de herindelingproblemen eerder achter de rug heeft. Met precedentwerking zal het z.i. wel meevallen. Er is geen sprake van dat dit voorstel het vastgestelde beleid van de staten zou doorkruisen. Het plan van de gemeente De Bilt lijkt immers niet strijdig te zijn met de uitkomsten van de pilot Lopik.

De heer Van Bergen laat weten dat de provincie Utrecht niet gaat over de opschaling van de regionale pers. Evenals de heer Van Dijk heeft ook hij zorg over de vershraling van het regionale nieuwsaanbod. Het is op voorhand niet zeker dat de regionale nieuwsverstrekking door de landelijke dagbladen wordt overgenomen. Men mag echter wel veronderstellen dat een dagblad dat regionaal nieuws toevoegt voor die regio een meerwaarde heeft en zich dan ook een steviger positie verschaft. Positief is dat er ten aanzien van de regionale radio en TV geen fusiebewegingen gaande zijn. Onlangs is zelfs door de rijksoverheid besloten dat de financiering daarvan via de provincies moet worden veilig gesteld. Hoe dan ook hoopt hij dat ook de schrijvende pers aandacht aan de Utrechtse regio zal blijven besteden.

Op 23 februari jl. heeft in kleine kring de officiële overdracht plaatsgevonden van de molens vanuit de voormalige Molenstichting via de provincie naar Het Utrechts Landschap. Met HUL heeft hij besloten dat er pas ná afloop van de eerste molenrestauratie een brede publieksactie zal worden gehouden.

Mevrouw Van Keulen wil de staten niet specifiek onderbrengen bij een publieksevenement. Zij blijft op het standpunt staan dat iedere gelegenheid, om de restauratie van de molens breed te belichten, met beide handen moet worden aangegrepen.

De heer Van Bergen is het daarmee eens.

De wnd. voorzitter is eveneens van mening dat deze commissie tenminste een kennisgeving had moeten ontvangen voor de officiële overdracht van de molens.

Mevrouw Kamp zet uiteen dat de heer Esmeijer een interview aan kranten heeft gegeven over de behandeling van problematische OTS-kinderen en strafrechtelijk veroordeelde jongeren. Ten onrechte was de teneur van dat artikel dat jeugdgevangenen beter zouden kunnen worden afgeschaft. IPO houdt zich juist uitdrukkelijk bezig met splitsing tussen kinderen met strafrechtelijke veroordeling die in JJI's zijn opgenomen en de kinderen die in de jeugdinrichtingen zijn geplaatst. Het interview spooft dan ook niet met het beleid dat door IPO wordt ingezet.

De heer Schiedon vraagt of mevrouw Kamp in een volgende IPO rondzendbrief afstand wil nemen van de desbetreffende uitlatingen van de heer Esmeijer, zoals deze in een vorige rondzendbrief van het IPO terecht zijn gekomen.

Mevrouw Kamp begrijpt dat de heer Schiedon doelt op een brief waarin werd toegelicht wat de heer Esmeijer in het interview heeft gesteld. Een en ander is onderwerp van gesprek in het komende IPO-overleg. Zij zal daarover in de volgende commissievergadering rapporteren.

De heer Klarenbeek memoreert dat de commissie toch een besluit moet nemen over het onderzoek dat de gemeente De Bilt in gang wil zetten naar behoud leefbaarheid kleine kernen. Een en ander is voortgekomen uit het Burgerinitiatief Maartensdijk.

Ter vergadering wordt geconstateerd dat verschillende commissieleden dit voorstel niet kennen.

Na discussie wordt besloten dat de heer Van Kranenburg terzake een voorstel zal opstellen dat in de volgende vergadering door deze commissie zal worden behandeld.

De heer Van Kranenburg wil afstand nemen van de eventuele gedachte dat hij van oordeel zou zijn dat de slachtoffers van kindermishandeling te wijten zouden zijn aan de overheid en de hulpverlening. Dat is nl. niet het geval.

6. Memo financiële aspecten steunfunctiestructuur

De heer Nugteren constateert aan de hand van voorliggend memo dat het CMO inderdaad geen eigen bedrijfsreserve meekrijgt, zoals hij reeds eerder vermoedde.

De heer Klarenbeek heeft de indruk dat, pas nadat er in deze commissie diepgaand is ingegaan op de frictiekosten, het probleem serieus is aangepakt en er concrete financiële gegevens op tafel zijn gekomen. Hij meent dat dit toch anders had gekund.

Mevrouw Kamp licht in het kort de inhoud van dit memo toe. Zij wijst erop dat de onroerende goederen van de twee instellingen niet in dit financiële overzicht zijn meegenomen. Het gaat hier om een lopend proces en een eindplaatje, ook in financiële zin, is nog niet voorhanden. Er is inderdaad geen apart bedrag gereserveerd voor het eigen vermogen van het CMO.

De heer Nugteren wijst erop dat het onroerend goed wel degelijk in het overzicht is opgenomen. Overigens had hij het niet over een eigen vermogen maar over een bedrijfsreserve ten behoeve van het CMO om tegenvallers in de toekomst te kunnen opvangen.

Mevrouw Kamp laat weten dat het CMO jaarlijks een vaste subsidie zal ontvangen maar dat de overige inkomsten zelf door het CMO zullen moeten worden verdiend. Het gaat dan ook niet langer om een organisatie die door de provincie Utrecht wordt gesubsidieerd. De provincie komt meer op afstand te staan. Het CMO zal voor de provincie, maar ook voor gemeenten en andere partijen gaan werken. Het is dan ook zeer de vraag of de provincie een vermogensreserve voor het nieuwe CMO moet gaan inzetten. Zij wil dit nog open houden. Zij zegt toe dat zij zich alsnog over de suggestie van de heer Nugteren zal beraden.

De wnd. voorzitter gaat ervan uit dat ook deze kwestie zal terugkomen in oktober, wanneer het CMO opnieuw onderwerp van bespreking in deze commissie zal zijn.

7. Presentatie Wel Thuis! door mw. Marieke Hofstee

Mevrouw Kamp zet uiteen dat het programma Wel Thuis! bijzonder goed verloopt. De doelstellingen van de provincie worden grotendeels gerealiseerd. Wel is er een vervolgtraject noodzakelijk, mede op verzoek van het veld, om projecten goed te kunnen afronden. Bij de bespreking van de komende voorjaarsnota zal zij deze commissie voorstellen om geld beschikbaar te stellen voor het vervolg van dit programma, met name gericht op specifieke projecten, o.a. innovatie.

Aan de hand van sheets, die ook in het bezit zijn van de commissieleden, licht mevrouw Hofstee de voortgang toe van het programma Wel Thuis!

De heer Hooijer vindt de term “Zorgeloos Wonen” wat minder geslaagd, voor degenen die juist zorg nodig hebben. Hij begrijpt dat de provincie geïnteresseerd is in een gedurfd innovatief project met een brede uitstraling. Echter, degene die zorg of hulp nodig heeft is daarin in het geheel niet geïnteresseerd. Betrokkene is primair geïnteresseerd in een goede organisatie van de zorg. De overheid kan daarin zeker een rol spelen omdat er nog steeds wetgeving is die haaks op elkaar staat c.q. het zelfs onmogelijk maakt om logische en voor de hand liggende samenwerkingsvormen op het terrein van de zorg te realiseren. Spreker pleit ervoor dat gepoogd wordt op grond van het netwerk van de provincie Utrecht met zorgaanbieders en zorgvraagorganisaties na te gaan hoe zaken zoveel mogelijk op elkaar kunnen aansluiten. In die zin vindt hij het virtuele verzorgingshuis een stap in de goede richting.

Mevrouw Pieper vraagt om een uitleg over de innovatieve welzijnsdiensten in relatie tot de WMO.

De heer Van Dijk zet uiteen dat wonen, zorg en welzijn bij de overheid in verschillende diensten zijn ondergebracht, terwijl integraal denken en werken juist van groot belang is. Hij heeft onlangs kennisgenomen van een woonbehoefte-onderzoek in de provincie Utrecht. In de praktijk blijkt het problematisch te zijn om de behoeften ook daadwerkelijk te realiseren. Hij vraagt een toelichting op de integrale benadering terzake van provincie en gemeenten.

Mevrouw Hofstee zet uiteen dat zij de hartenkreet over een goede organisatie van de zorg ondersteunt. Het is inderdaad waar dat de knop om moet en dat er op een andere manier met de verschillende partners naar de zorgbehoefte moet worden gekeken, met in achtneming van de vele ontwikkelingen die in de zorg gaande zijn. Tussen partijen bestaan vaak grote verschillen en het is zaak dat er bruggen geslagen worden, zodat er samenhang tussen wonen, zorg en welzijn gaat ontstaan. De provincie wil daaraan op alle mogelijke manieren bijdragen.

De innovatieve welzijnsdiensten vormen een project dat uit Wel Thuis! is ontstaan. Men realiseerde zich toen dat er rondom welzijn een probleem bestond, het zgn. welzijns gat, terwijl tegelijkertijd onderkend werd dat welzijn de nodige kosten en zwaardere zorg kan voorkomen. Daarvoor zijn nieuwe concepten nodig waarin ook gemeenten en zorgaanbieders een rol kunnen spelen. In de gemeenten Wijk bij Duurstede/Leusden/Houten worden verschillende pilots gehouden, nl. een zorglo-

ket met in achtneming van mantelzorg en vrijwilligerswerk, het stimuleren van de sociale samenhang in een vinexlocatie, verenigingen zover krijgen dat zij ook ruimte bieden aan gehandicapten en mensen met beperkingen.

Voorts zijn er enkele regio's voor de proeftuinen inzake de WMO geselecteerd, nl. de regio Eemland, de stad Utrecht en Veenendaal/Ede. Zij zullen ook worden betrokken bij de vraag hoe de welzijnsdiensten het beste kunnen worden georganiseerd.

Mevrouw Hofstee laat weten dat juist de integrale aanpak voor wonen, zorg en welzijn een van de moeilijkste aspecten is. De combinatie van de drie velden zal uiteindelijk een meerwaarde moeten opleveren. Binnen de provincie wordt getracht de medewerkers van de drie beleidsvelden gezamenlijk te laten optrekken, bv. door het leggen van een link naar het ISV. Gemeenten trachten dit inmiddels ook, vaak nog met wisselende resultaten. Gemeenten experimenteren ook met hun nieuwe rol en die aanpak wordt intensief door de provincie ondersteund.

Het realiseren van de aantallen woningen blijft een lastig punt aangezien de woningbouwproductie op landelijk niveau stukt en de stedelijke vernieuwing moeizaam verloopt. Toch moet er voortgang worden geboekt, niet alleen door middel van nieuwbouw, maar vooral in de bestaande woningvoorraad moet wonen, zorg en welzijn meer gestalte krijgen.

De heer Van Dijk memoreert dat er binnenkort weer afspraken met gemeenten worden gemaakt over woningbouwprogramma's. De inbreng van het programma Wel Thuis! moet zodanig zijn, dat er naar behoefte gebouwd gaat worden.

Voorts wijst hij erop dat gemeenten volop bezig zijn met het nadenken over de vraag hoe vorm en inhoud aan de WMO kan worden gegeven. Deze commissie heeft dienaangaande een denktank in het leven geroepen, echter, er moet wel snel worden gehandeld.

Mevrouw Hofstee zet uiteen dat er ten aanzien van de woningbouwafspraken inderdaad een link wordt gelegd met de verstedelijkingsafspraken die met Utrecht en Amersfoort zijn gemaakt, een en ander in relatie tot het programma Wel Thuis!.

Met gemeenten worden momenteel afspraken over bijeenkomsten gemaakt in het kader van de WMO o.a. om na te gaan waar gemeenten behoefte aan hebben. De staten nemen dienaangaande ook zelf de nodige initiatieven.

De wnd. voorzitter memoreert dat een kleine commissie uit de staten zich, na afloop van deze vergadering, over de WMO zal gaan buigen.

Hij dankt mevrouw Hofstee voor haar toelichting.

8. Presentatie Agenda 2010

Aan de hand van sheets houdt de heer Cortjens, programmamanager van Agenda 2010, een presentatie over de voortgang van Agenda 2010.

De wnd. voorzitter constateert dat de interne en externe communicatie over de Agenda 2010 van groot belang is teneinde dit programma ook bij de burgers meer bekendheid te geven.

Mevrouw Pieper heeft de nodige zorgen over de voortgang van het project Nieuw Ondiep. Terzake verwijst zij naar de 4^e kwartaalrapportage 2004 met betrekking tot de Agenda 2010. Zij verzoekt in de volgende kwartaalrapportage meer duidelijkheid te geven over dit project.

De heer Bisschop verwijst naar de oplegnotitie, punt 2, waarin wordt gemeld dat er mogelijk toch problemen zouden kunnen gaan ontstaan in de financiering van het programma Agenda 2010 waarvoor in totaal een budget van ca € 72 miljoen beschikbaar is. Hij heeft hier de nodige zorg over. De commissie BEM dient te bewaken dat er tijdig duidelijkheid is over afspraken inzake externe finan-

ciering. Eventuele bijstelling van de ambities om binnen de beschikbare middelen te blijven, zoals ook in punt 2 wordt verwoord, zal toch niet inhouden dat de doelstellingen van de projecten niet binnen het budget worden gehaald. Hij vraagt dienaangaande om toelichting.

De heer Cortjens zet uiteen dat er in de eerste rapportage 2005 ook een financiële vooruitblik op de komende jaren zal worden geboden. Er is voor geen enkel project sprake van overschrijding van het budget. Er is eerder sprake van een onderschrijding dan van een overschrijding. Daarbij tekent hij wel aan dat de projecten Hart van de Heuvelrug en de Schrammer alsmede de financiële consequenties daarvan nu nog niet geheel zichtbaar zijn.

De heer Bisschop gaat ervan uit dat er in de rapportages steeds inzicht wordt gegeven in de nog besteedbare budgettaire ruimte in relatie tot de nog te realiseren doelstellingen van projecten.

De heer Cortjens bevestigt dit.

Mevrouw Kamp memoreert dat deze commissie uitvoerig over het project Ondiep is geïnformeerd. Zij begrijpt de opmerking van mevrouw Pieper over Nieuw Ondiep niet. Zij heeft geen signalen gehad dat dit project niet voorspoedig zou lopen. Wel heeft zij begrepen dat het project te Veenendaal wellicht iets in de tijd gaat uitlopen, omdat ook later met dit project gestart is.

Mevrouw Pieper geeft aan dat in de 4^e kwartaalrapportage 2004 naar voren komt dat het project vertraging ondervindt maar de heer Cortjens heeft zojuist toegezegd dat het project in de volgende kwartaalrapportage nader zal worden toegelicht.

De heer Van Bergen zet uiteen dat Eureka uit twee delen bestaat, nl. ICT investeringen in het totale Utrechtse bibliotheeknetwerk én het mede mogelijk maken van een aantal Cultuurhuizen in de provincie Utrecht.

Het project Fort bij Vechten behoort tot de portefeuille van de heer Ekkers. Naast de commissie REG krijgt ook deze commissie van hem regelmatig voortgangsrapportages. De Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHWL) is onderdeel van de totale cultuurhistorische hoofdstructuur in deze provincie. Binnenkort zal hij in deze commissie terugkomen op de NHWL.

De heer De Vries begrijpt dat Fort bij Vechten/bezoekerscentrum/NHWL tot de portefeuille van de heer Ekkers behoort.

De heer Van Bergen bevestigt dit. De betrokkenheid van hem bij Fort bij Vechten had betrekking op de mogelijke vestiging van een archeologisch informatiecentrum aldaar, echter, dit project kwam in het kader van Kwatta II te vervallen. Wel blijft het Castellum in beeld op het grondgebied van Fort bij Vechten. T.z.t. zal daarover een voorstel worden meegenomen in een archeologie notitie.

De excursie ten behoeve van de statenleden op 8 april a.s., betrekking hebbend op de NHWL, is een opmaat voor een brede discussie over het totaal van de NHWL.

De heer Nugteren memoreert de afspraak dat presentaties aan het einde van de agenda zouden plaatsvinden. Hij wil dit nogmaals onder de aandacht brengen.

De wnd. voorzitter zet uiteen dat de volgorde van de agendapunten in deze vergadering is aangepast, omdat mevrouw Kamp halverwege de middag naar Den Haag moet vertrekken. Normaliter zullen presentaties zoveel mogelijk aan het eind van de agenda worden gehouden.

9. Plan van Aanpak Cultuurhuizen

Mevrouw Vonk brengt naar aanleiding van voorliggende notitie het volgende naar voren:

- Dit (aparte) budget moet ook de vernieuwing van de bibliotheken versterken.
- Zij wil graag weten hoeveel Cultuurhuizen er in de provincie zijn gerealiseerd, met name in kleine kernen.
- Komt er een budget beschikbaar voor de kleine kernen in samenhang met de Sociale Agenda? Zij heeft vernomen dat er voor de kleine kernen al € 500.000,- per jaar beschikbaar is. Zij wijst voorts op de pilot Lopikerwaard. Substantiële bijdragen in de accommodatiesfeer zijn

niet mogelijk. Ook heeft ze begrepen dat er plattelandsgelden voor de uitwerking van de Cultuurhuizen worden aangewend.

- Is het niet beter eerst te wachten op de uitkomsten van de pilot te Lopik?
- Hoe wordt bewerkstelligd dat er over de kleine kernen een goede spreiding van Cultuurhuizen zal plaatsvinden?
- Zijn de vier regionale historische centra al gevormd?
- Is de uiterste termijn voor aanvraag, nl. 1 mei 2005, niet te vroeg?
- Graag wil zij meer weten over de tijdelijke provinciale projectleider.
- Bij de criteria wordt aangegeven dat de bibliotheek onderdeel moet zijn van het Cultuurhuis. Haar vraag is welke vorm die bibliotheek mag hebben; een regiovestiging, een basisbibliotheek, een drive-in bibliotheek?
- Bij de voorwaarden voor de investeringsbijdrage wordt aangegeven dat er binnen een half jaar na aanvraag gestart moet worden. Gelet op een eventuele bezwaarschriftenprocedure, is de termijn van een half jaar wellicht te krap.
- Het CDA mist de garantie dat de Cultuurhuizen goed toegankelijk zijn voor gehandicapten.
- Gesproken wordt voorts over een budget voor maximaal 20 procesondersteuning. Zij vraagt hoe dit in zijn werk gaat. Gaat dit volgens het principe "wie het eerst komt, wie het eerst maalt" of wordt er volgens bepaalde spreidingsprincipes geselecteerd?
- Hoe wordt de communicatie richting PS en commissie ZCW ingevuld?

De heer Pollman laat weten dat zijn fractie dit voorstel steunt omdat de vorming van Cultuurhuizen de bibliotheken nog meer in het middelpunt van een kern positioneert en wel als trefcentrum voor vele activiteiten. Daarnaast kunnen er door de vorming van Cultuurhuizen muren worden geslecht tussen de verschillende voorzieningen op lokaal niveau en kan het activiteitenaanbod meer op elkaar worden afgestemd. Vragen heeft hij wel over de onafhankelijkheid van de adviescommissie.

De heer Van Benthem laat weten dat zijn fractie instemt met de vorming van Cultuurhuizen. Hij sluit zich aan bij de vraag van het CDA hoeveel Cultuurhuizen er reeds in de provincie gerealiseerd zijn. Zijn fractie wil de Cultuurhuizen wel wat breder oppakken, bv. in de vorm van een publiek private samenwerking.

Een Cultuurhuis moet inderdaad het "kloppend hart" van de wijk worden, juist omdat er zo positieve synergie tot stand kan komen.

Gesproken wordt er over pilots, maar er wordt vrijwel geen melding gemaakt van een evaluatie. Hij wil meer weten over de resultaten van de pilots. Aangegeven wordt dat er vijf pilots geslaagd zijn, echter, nadere informatie daarover ontbreekt. Hij heeft begrepen dat de gemeente Doorn reeds is gestart met de bouw van een Cultuurhuis. Hij vraagt of deze gemeente toch nog in aanmerking komt voor een provinciale bijdrage.

Voorts vraagt hij of er maximaal € 200.000,- per Cultuurhuis kan worden ingezet. Zijn vraag is waarom ervoor wordt gekozen om 10% en een maximum van € 200.000,- ter beschikking te stellen. De vraag is of dat (o.a. voor de stad Utrecht) wel nodig is. Gaat het hier niet om een gemeentelijke taak en dient de provincie alleen een procesrol in te vullen? Een andere insteek kan zijn om de vorming van een Cultuurhuis alleen te stimuleren, daar waar het echt nodig is, bv. alleen in kleine kernen.

Voor de investeringsbijdrage wordt als deadline 1 december 2005 gehanteerd. Echter, aanvragers dienen aan zeer veel criteria te voldoen en de vraag is dan ook of de uiterste termijn van 1 december wel reëel is.

Ook de VVD vraagt zich waarom er een onafhankelijke externe adviescommissie in het leven moet worden geroepen. De VVD vindt dit niet nodig.

Het is een goede zaak dat er een link wordt gelegd met andere sectoren in de provincie, echter, concrete conclusies worden daaraan in voorliggende notitie niet verbonden. De provincie heeft ten aan-

zien van de archieven een voortrekkersrol, echter, niet wordt aangegeven dat actief gestimuleerd wordt dat de vier regionale historische centra in de Cultuurhuizen moeten worden ondergebracht. Hij vraagt of de gedeputeerde dit alsnog wil bevestigen.

De heer Koopmanschap vindt voorliggend Plan van Aanpak een goed voorstel omdat het gaat om een praktische versterking van de kleine kernen. Het blijft bij een incidentele bijdrage en de criteria terzake zijn helder.

Wel mist hij de vermelding van mogelijke betrokkenen als het gaat om een Cultuurhuis. Gedacht kan worden aan loketten van woningbouwcorporaties. Het één na laatste criterium, nl. dat de gemeente optreedt als hoofdfinancier, begrijpt hij niet. Meerdere partijen kunnen immers bijdragen aan de kosten van een Cultuurhuis, wellicht kunnen ze zelfs de kosten voor een fors deel voor hun rekening nemen.

Voorts vraagt hij waarom de provincie eventuele procesbegeleiding voor de realisering van een Cultuurhuis alleen in natura wil verstrekken.

De heer De Vries laat weten dat D66 toch wat moeite met dit voorstel heeft. Hij sluit zich aan bij opmerkingen van de VVD, nl. dat er meer informatie over het verloop van de pilots aan de commissie moet worden verstrekt. Pas daarna kan over dit Plan van Aanpak worden geoordeeld.

D66 vindt het niet nodig dat gemeenten als Utrecht, Amersfoort en Veenendaal hierbij worden betrokken. Gezien hun omvang, zijn deze gemeenten zelf wel in staat om een Cultuurhuis te realiseren. D66 wil zich terzake met name concentreren op de kleine kernen.

De pilot in de gemeente Doorn is niet geheel vlekkeloos verlopen, gelet op de komende herindeling. Vragen zijn er over de financiering, zolang de herindeling op de Heuvelrug nog geen feit is. De vraag is dan ook of dit proces wel voortgang kan vinden, voordat de herindeling gerealiseerd is of moet er pas op de plaats worden gemaakt?

In het kader van de sectorale afstemming heeft zijn fractie moeite met de archieven; dit is wat verzocht. In hoeverre zijn er al keuzes in centra gemaakt?

D66 is van oordeel dat deze commissie eveneens moet worden geïnformeerd over de beoordeling van de initiatieven door GS. Hij verzoekt de afwegingen van GS dienaangaande ook ter kennis van deze commissie te brengen.

Ook zijn fractie heeft vragen over de onafhankelijke adviescommissie. De vraag is bv. in hoeverre de gedeputeerde gebonden is aan een advies van die commissie.

D66 vraagt zich af waarom een gemeente voor een bedrag van tenminste € 2 miljoen hoofdfinancier van een Cultuurhuis moet zijn. Wellicht kan een dergelijke voorziening voor minder geld gerealiseerd worden.

Vragen heeft hij voorts over de vaststelling van de investeringsbijdrage. In die zin sluit hij zich aan bij vragen van de VVD.

Graag wil hij weten voor hoeveel jaar het ondernemingsplan moet gaan gelden. De voorzieningen moeten wel langjarig zijn en over de duurzaamheid moeten harde afspraken met gemeenten worden gemaakt.

Een toelichting wil hij op de zin dat aan de provinciale bijdrage geen nadere juridische voorwaarden zijn verbonden.

In veel kernen zijn er geen bibliotheken. Is het de bedoeling dat daar toch weer een bibliotheek wordt gerealiseerd? Zo ja, dan zou dat feitelijk een omgekeerd beleid van de provincie inhouden.

De heer Van Kranenburg laat weten dat zijn fractie in beginsel positief tegenover dit Plan van Aanpak staat. In eerste instantie wil hij de antwoorden van de gedeputeerde afwachten.

De heer Schiedon laat weten dat de SP met dit voorstel kan instemmen. Minder gelukkig is hij met de vermelding in dit stuk dat ook het onderbrengen van commerciële functies in Cultuurhuizen tot de

mogelijkheden behoort. Hij wil dergelijke activiteiten dan wel in relatie willen zien met de activiteiten van het Cultuurhuis.

De heer Bisschop laat weten dat zijn fractie dit voorstel steunt. Wel sluit hij zich aan bij een aantal reeds gestelde vragen. Ook wil hij weten hoe de belangstelling bij gemeenten en maatschappelijke organisaties voor het realiseren van een Cultuurhuis is gepeild. Voorts vraagt hij wie verantwoordelijk is voor de communicatie over dit concept.

De heer Van Bergen laat het volgende weten:

De aanpak van de realisering van Cultuurhuizen komt voort uit initiatieven in de Scandinavische landen. De provincies Gelderland en Overijssel lopen daarin voorop. In grote lijnen is voorliggende regeling gebaseerd op de aanpak van genoemde twee provincies.

De in het voorstel genoemde gemeenten hebben voor het merendeel aan de prijsvraag meegedaan die aan het begin van het Eureka project werd uitgeschreven om de verbreding van de bibliotheken in gang te zetten. Het hart van een Cultuurhuis wordt immers door een bibliotheek gevormd. Er komt geen Cultuurhuis, wanneer er geen bibliotheekfunctie voorhanden is. Enkele gemeenten, w.o. Doorn, gaan zeer overwogen investeringen plegen om een brede basisvoorziening met meerdere functies onder één dak van de grond te krijgen.

Spreker pleit ervoor om over de sectoren heen de Cultuurhuizen vorm te geven. In de notitie worden vier invalshoeken beschreven die te maken hebben met de kleine kernen. Er zullen tenminste vier regionale archieflokets tot stand komen en het is een hele goede zaak om deze te combineren met een bibliotheekfunctie. Een en ander is in die vorm reeds in Breukelen tot stand gebracht. Hij kan zich ook voorstellen dat er in een Cultuurhuis een brasserie of een TPG loket wordt ondergebracht. Voorts licht hij toe dat het bedrag van € 5 ton voor de kleine kernen (met minder dan 4000 inwoners) bedoeld is. Van daaruit worden geen investeringsbijdragen geleverd ten behoeve van de Cultuurhuisconcepten.

Mevrouw Vonk vraagt zich af of men wel toe zal komen aan investeringen in een Cultuurhuis in die kleine kernen.

De heer Van Bergen antwoordt dat het primaat dienaangaande altijd bij een gemeente ligt. Een Cultuurhuis concept moet tenminste drie functies onder één dak bevatten. De grootste investering moet door de gemeente zelf worden geleverd. In de zeer kleine kernen met ca. 1000 inwoners lijkt een Cultuurhuis hem niet haalbaar.

Hij weet dat Amerongen en Leersum ambities hebben om een Cultuurhuis te realiseren, echter, in het kader van de herindeling wordt daar voorlopig pas op de plaats gemaakt. Doorn heeft wel met de pilot meegedaan.

Sectorale afstemming is van belang zodat er schaal- en efficiencyvoordelen kunnen worden behaald en er voor de burger één loket en één voorziening voor meerdere functies gaat ontstaan.

De procesbegeleiding voor realisering van Cultuurhuizen wordt bij de Serviceorganisatie ondergebracht teneinde te voorkomen dat iedere gemeente opnieuw “het wiel gaat uitvinden”.

In Eureka is maximaal € 2 miljoen beschikbaar voor de Cultuurhuizen. Hij verwacht daarvoor de nodige animo maar hij wil de spoeling niet dunner maken.

Spreker hecht terdege aan een onafhankelijke adviescommissie zodat initiatieven van een evenwichtig en een breed deskundig advies worden voorzien, echter, dit is voor hem geen absolute voorwaarde.

Hij zegt toe dat deze commissie alsnog de resultaten van de pilots zal ontvangen: de rapportage zal bij het verslag van deze vergadering worden gevoegd.

De gemeente Doorn is gestart met de realisering van een Cultuurhuis maar voldoet aan de criteria en komt derhalve in aanmerking voor een eenmalige investeringsbijdrage. Overigens moeten gemeenten zelf een veel groter bedrag investeren. De ervaring leert dat er tenminste € 2 miljoen moet worden

geïnvesteed wil men een Cultuurhuis van enige omvang kunnen realiseren. Uiteraard zal het gemeenten om een meerjarig beleid moeten gaan, ook met het oog op hun eigen investeringsbijdrage. Het gaat hier om een impulsbijdrage van de provincie om zo een halt toe te roepen aan het mogelijke verdwijnen van een aantal voorzieningen uit kleine kernen. Diverse gemeenten overwegen om een gemeentelijk informatieloket in het Cultuurhuis onder te brengen.

Het is de bedoeling dat de maatschappelijke organisaties en gemeenten voorliggende notitie zullen ontvangen zodat zij weten welke criteria er door deze provincie gehanteerd worden bij het verstrekken van een investeringsbijdrage ten behoeve van een Cultuurhuis.

Hij zal de commissie t.z.t. informeren over het resultaat van dit geheel. Hij vraagt het mandaat van deze commissie om aan de hand van de beschreven criteria en de hoofdlijnen die zojuist zijn besproken de nodige afwegingen te plegen.

Voorts laat hij op een vraag van het CDA weten dat er formeel nog géén Cultuurhuis in deze provincie tot stand is gekomen.

Mevrouw Vonk geeft aan dat er gemeenten zijn met multifunctionele gebouwen waarin naast een bibliotheek ook een theaterzaal of een andere voorziening is ondergebracht. Zij wil weten hoeveel van dergelijke multifunctionele voorzieningen er reeds zijn in de provincie Utrecht.

De heer Van Bergen antwoordt dat dergelijke voorzieningen in dit geheel geen rol spelen. Hij wil wel inventariseren waar brede bibliotheekfuncties zijn, maar deze staan los van de investeringsbijdragen van de provincie Utrecht.

Voorts geeft hij aan dat gemeenten, die echt een Cultuurhuis willen, daarover al lange tijd aan het nadenken zijn, o.a. in relatie tot de pilots die gehouden zijn. Lukt het gemeenten niet om de aanvraag voor 1 mei 2005 in te dienen, dan kan de aanvraag een jaar later voor 1 mei 2006 alsnog worden ingediend.

Hij bevestigt dat de Cultuurhuizen toegankelijk moeten worden voor gehandicapten. Een en ander zal alsnog aan de voorwaarden worden toegevoegd.

De heer Pollmann laat weten dat zijn fractie met voorliggend voorstel kan instemmen.

De heer Van Benthem vraagt of de provincie het onderbrengen van de archieven in de Cultuurhuizen actiever wil gaan voorschrijven. De heer Van Bergen antwoordt dat dit ook zijn voorkeur heeft, echter, hij kan dat niet dwingend opleggen aan gemeenten, die ca. 95% van de financiering voor hun rekening moeten nemen. Desgevraagd laat de heer Van Bergen weten dat hij voor grote gemeenten geen of weinig meerwaarde ziet in deze provinciale stimuleringsbijdrage; de grote gemeenten hebben hun voorzieningen nl. al lang gerealiseerd.

De heer Van Benthem laat weten dat zijn fractie met dit voorstel kan instemmen, hoewel zijn fractie niet enthousiast is over het instellen van een adviescommissie.

De heer Nugteren laat weten dat GL met dit voorstel instemt.

De heer De Vries begrijpt niet waarom de gedeputeerde de grote steden niet van deze investeringsbijdrage wil uitsluiten, mede gelet op zijn toelichting terzake.

Spreker maakt een voorbehoud ten aanzien van dit voorstel, omdat hij dat eerst intern met de fractie wil bespreken en de evaluatie van de pilots wil afwachten.

De heer Van Kranenburg laat weten dat zijn fractie met dit voorstel kan instemmen hoewel zijn fractie geen voorstander is van een externe adviescommissie.

De heer Schiedon laat weten dat de SP met het voorstel kan instemmen.

De heer Bisschop geeft aan dat ook de SGP positief over het voorstel adviseert maar aarzeling heeft bij de wijze waarop de communicatie tot nog toe met het maatschappelijk middenveld heeft plaatsgevonden in relatie tot het halen van de datum van 1 mei a.s.

De heer Van Bergen laat weten dat de relevante informatie over het Plan van Aanpak Cultuurhuizen binnen een week de deur zal uitgaan.

Op een vraag van de heer De Vries, antwoordt de heer Van Bergen dat deze commissie ook inzicht zal krijgen in de afweging van GS ten aanzien van de besteding van de middelen.

De wnd. voorzitter rondt de discussie over dit punt af. Hij memoreert dat de evaluatie van de pilot-projecten aan het verslag van deze vergadering zal worden toegevoegd.

Geen portefeuillehouder

10. Maatschappelijk gebonden eigendom

De commissieleden hebben een notitie van de SGP statenfractie ontvangen inzake “Starters helpen op de woningmarkt in (kleine) kernen”.

De heer Bisschop licht deze notitie uitvoerig toe. Het was de bedoeling om deze notitie te bespreken in het najaar 2004. Het is nu een half jaar later en dat heeft consequenties voor de formulering van de aanbevelingen.

In het volkshuisvestingsbeleid van de overheid zijn nogal wat wijzigingen opgetreden. De overheid treedt meer terug terwijl de vrije marktwerking sterker wordt. Dit levert hier en daar toch knelpunten op, met name aan de onderkant van de woningmarkt. Weliswaar zijn er afspraken gemaakt over de 30% sociale huurwoningen maar naar het oordeel van de SGP is er te weinig aandacht voor de sociale koopwoningen. De premiewoningen zijn afgeschaft maar de doelgroep daarvoor bestaat nog steeds, nl. de modale en lagere inkomensgroepen.

De SGP heeft geïnventariseerd wat de overheid daar aan zou kunnen doen, zonder het oude premiestelsel te gaan herintroduceren. Een en ander heeft geleid tot voorliggende notitie, die overigens grotendeels bestaat uit een inventarisatie uit verschillende documenten en publicaties. Zo is er een overzicht ontstaan van beschikbare instrumenten, die de provinciale overheid kan inzetten voor de beleidsvorming over de volkshuisvesting. Voorliggende notitie, daterend van mei 2004, bevat drie aanbevelingen die nu in het licht van het vastgestelde streekplan enigszins dienen te worden aangepast.

- Voorstel 1 zou nu kunnen luiden: In het kader van ontwikkelingsplanologie moet er ruimte geboden worden aan woningbouw ten behoeve van de lager betaalde groepen in de samenleving, zonder dat er subsidiemogelijkheden worden geïntroduceerd. Vormen van maatschappelijk gebonden eigendom moeten worden gestimuleerd.
- Voorstel 2 sluit aan bij het reeds ingezette kleine kernen beleid.
- Voorstel 3 is vooral gerelateerd aan het rapport van kamerlid Blok van de VVD inzake het integratieonderzoek.

De SGP wil deze notitie voorleggen aan de collega-fracties. Hij vraagt of de andere fracties zich willen uitspreken over het standpunt van de SGP, nl. dat de provinciale overheid op onderdelen een actievere rol zou kunnen spelen in het volkshuisvestingsbeleid zonder in de bevoegdheden van gemeenten of woningbouwverenigingen te treden.

De heer Pollmann heeft waardering voor de wijze waarop de SGP fractie de problematiek onder de aandacht brengt. Wel heeft hij vragen en opmerkingen over de effectiviteit van de aanbevelingen. In de notitie worden drie doelgroepen onderscheiden.

1. Senioren, die volgens de nota “scheef” zouden wonen.

2. Jongeren die zich als starter aandienen op de woningmarkt.
3. Etnische minderheden.

Voor twee doelgroepen wordt in de notitie beleid en aanbevelingen geformuleerd, de senioren worden alleen in het begin van de notitie genoemd. Welke reden heeft dit?

Kennelijk wordt in de nota gekozen voor het oplossen van de problematiek in de kleine kernen., echter, kijkend naar de aantallen, is de problematiek in de grotere gemeenten vele malen groter. Niet helemaal duidelijk wordt waarom de keus voor kleine kernen is gemaakt, ook voor kleine kernen zijn aanbevelingen gedaan en niet voor een veel bredere oplossing voor alle dorpen en steden in de provincie Utrecht. De inventarisatie in hoofdstuk 2 biedt voldoende aanknopingspunten.

Ten aanzien van de drie aanbevelingen merkt hij op dat het bouwen buiten de rode contour voldoende besproken is tijdens de streekplandiscussie. Beleid ligt daarin vast ook ten aanzien van toekomstige ontwikkelingen.

De provincie Utrecht faciliteert de provinciale vereniging kleine kernen op het gebied van verkoop onder voorwaarden. Bestaat deze vereniging wel in de provincie? Wat wordt met een dergelijke facilitering beoogd? De problematiek is breder dan alleen in kleine kernen en dat betekent dat de PvdA eerder naar de woningbouwcoöperaties wil kijken dan naar een vereniging of stichting. De woningen die onder voorwaarden worden verkocht, zouden bij die coöperaties moeten worden ondergebracht. Zij hebben hiermee ervaring en zijn ingericht om dit soort zaken uit te kunnen voeren.

De derde aanbeveling, nl. het labelen van een contingent woningen die onder voorwaarden kunnen worden verkocht, wordt niet door de PvdA gesteund. Dat lijkt op symptoombestrijding, uiteraard sympathiek voor de betreffende groep, maar er wordt niets wezenlijks mee opgelost. Andere groeperingen zullen daardoor op meer achterstand worden gezet en dat kan niet de bedoeling zijn.

Beter is het om te kijken naar mogelijkheden om te bouwen in Utrecht en dit versneld uit te voeren en op die manier de starters te helpen. Spreker verwijst in deze ook naar de nota van de PvdA inzake beter betaalbaar wonen in de stadsregio Utrecht.

De woningbouwaspecten en het kleine kernen beleid worden ook in andere commissies besproken. O.a. bij de Agenda 2010 werd duidelijk hoeveel verwarring het kan opleveren wanneer een onderwerp door meerdere commissies wordt behandeld. Het lijkt hem goed eens stil te staan bij de vraag of er ten aanzien van dit soort projecten van te voren een afspraak gemaakt wordt bij welke commissie dit soort zaken moet worden ondergebracht.

De heer Klarenbeek heeft eveneens waardering voor de notitie van de SGP. Hij stelt dat de woningmarkt een kwestie is van vraag en aanbod maar de prijsstelling wordt ook gevormd door de financieringsruimte. Opvallend is dat de financieringsruimte van de burger gemiddeld groter is geworden terwijl dat juist weer tot prijsopdrijving heeft geleid. Dit betekent dat de onderkant van de woningmarkt vrijwel niet meer voor starters bereikbaar is. Starters, die een huis kopen, zullen vrijwel altijd gezamenlijk moeten werken om de woninglasten te kunnen betalen.

De provincie Utrecht heeft op de woningmarkt een tekort van 6% hetgeen de prijzen eveneens opdrijft. Nogal wat ouderen wonen "scheef", dat wil zeggen dat ze eigenlijk naar een andere meer passende woning willen, maar dat zo'n alternatief niet voorhanden is. Scheef wonen belemmert tevens de doorstroming. Het is goed dat de provincie Utrecht daarbij stil staat en meer initiërend beleid gaat ontwikkelen om "scheef wonen" en de verdere huisvestingsproblematiek bij de kop te pakken.

De VVD vindt ontwikkelingsplanologie een goede zaak, omdat gebieden daardoor niet meer op slot zitten. Er moet ruimte worden geboden en kansen moeten worden gegrepen.

Hij heeft waardering voor de voorliggende voorstellen hoewel deze niet geheel toereikend zijn.

Evenals de PvdA wil hij versnippering van het huisvestingsbeleid over de commissies voorkomen.

Eén commissie moet deze problematiek nauwlettend bewaken.

De VVD-fractie vindt deze notitie een goed startpunt voor de gezamenlijke aanpak vanuit de staten voor één van de grootste problemen in de provincie Utrecht.

De heer De Vries heeft eveneens veel waardering voor de bijdrage van de SGP. Spreker kan zich voor een groot deel aansluiten bij het commentaar van de PvdA. Het gaat niet alleen om kleine kernen maar ook om de grote steden. Het gaat om starters, studenten, senioren en hun problemen op de woningmarkt. Ook D66 ziet een rol weggelegd voor de woningcorporaties. Naar aanleiding van aanbeveling 3 vraagt hij zich af of dit op basis van de Grondwet wel is toegestaan. Los daarvan komt bij hem de vraag op of deze insteek wel de juiste is. Duidelijk is dat het vooral gaat om gemeentelijk en rijksbeleid. De vraag is dan ook welke rol er voor de provincie in het volkshuisvestingsbeleid is weggelegd. Spreker meent dat de provincie zich vooral kan gaan richten op het regisseren en stimuleren maar veel beleidsinstrumenten heeft de provincie niet ter beschikking.

De heer Klein Kranenburg heeft waardering voor voorliggende notitie van de SGP. De kern van de notitie zit in de titel, nl. het helpen van starters op de woningmarkt in de kleine kernen. De provincie heeft de taak om toezicht te houden op bestemmingsplannen. Dit kan worden gecombineerd met het bevorderen van het eigen woningbezit in kleine kernen, nl. 30% sociale huur, 30% sociale koop en 40% vrije vestiging. Echter, dan nog is niet duidelijk of de problemen daarmee in de kleine kernen kunnen worden verholpen. Hij vindt het een goede zaak dat allochtonen ook in aanmerking kunnen komen voor een eigen woning maar of dat op deze wijze, mede in het licht van de Grondwet, kan worden geregeld is twijfelachtig. Concrete oplossingen ziet hij nu nog niet.

De heer Nugteren heeft eveneens waardering voor het initiatief van de SGP. De problemen in de kleine kernen komen ook voort uit de werkelijke behoefte van starters en senioren. Naast nieuwbouw biedt ook verbouw van bestaande woningen mogelijke oplossingen. In voorliggende notitie is dit aspect wat onderbelicht. Maatschappelijk gebonden eigendom is een goede manier om een aantal problemen op te lossen mits van de werkelijke woningbehoefte wordt uitgegaan. Aarzelingen heeft zijn fractie bij de aanbeveling richting etnische minderheden. GL mist een aanbeveling richting woningcoöperaties, immers, zij maken met gemeenten prestatieafspraken. De provincie kan bewerkstelligen dat er meer samenhang gaat ontstaan, ook in het kader van welzijn, zorg en wonen. Het grote gevaar bij de kleine kernenproblematiek is juist een te sectorale aanpak. Inmiddels is duidelijk dat er op landelijk niveau een grote meerderheid te vinden is voor het idee dat coöperaties zich actiever op de woningmarkt moeten gaan bewegen, gelet op de grote reserves van de coöperaties.

De heer Van Kranenburg heeft waardering voor de notitie. Echter, hij ziet niet direct een rol voor de provincie weggelegd om concreet iets op te pakken. Voorts vraagt hij zich af of etnische minderheden wellicht andere woonwensen hebben dan de gemiddelde Nederlander, zo ja, dan vraagt dit een andere benadering van de woningbouw.

De heer Schiedon zet uiteen dat grond in Nederland een schaars goed is en dat ook zal blijven. Een eerlijke verdeling van dat goed en effectieve bescherming van misbruik is juist bij zo'n schaars goed bij uitstek de taak van de overheid. Naar het oordeel van de SP dienen overheden niet alleen langs publiekrechtelijke weg maar ook via grondverwerving actief te sturen op de bestemming. Het is buitengewoon treurig wanneer de gemeente Utrecht meedeelt dat ongewenste ontwikkelingen in Leidse Rijn niet kunnen worden tegengehouden omdat men zich heeft uitgeleverd aan projectontwikkelaars. Zijn fractie is van oordeel dat pacht en erfpacht instrumenten zijn om met behoud van overheidstoezicht, de ruimte te geven aan eigen initiatief en beheer. De pachtprijs en de canon moeten dan niet vastgesteld worden op basis van marktprijzen maar op basis van sociale en ecologische doelen die door de politiek zijn vastgesteld. Het is niet aanvaardbaar dat het overheidsbeleid gedurende een reeks van jaren de corporaties in feite hebben omgevormd tot semi commerciële woningmaatschappijen.

Op grote schaal worden betaalbare huurwoningen gesloopt en vervangen door dure koopwoningen. Huurders met een smalle portemonnaie moeten dan maar zien waar ze blijven. De opvatting van de SP is dat sloop en herstructurering gepaard moet gaan met bouwen voor de buurt. Het volume aan huurwoningen mag niet afnemen door corporaties toe te laten staan om huurwoningen te verkopen. De realisering van maatschappelijk gebonden eigendom moet dus niet langs die weg worden gerealiseerd. De overheden zullen door middel van subsidies aan de corporaties en het ter beschikking stellen van de grond onder een erfpachtstelsel kunnen bereiken dat voldoende betaalbare huurwoningen en koopwoningen onder de figuur van de maatschappelijk gebonden eigendom worden gebouwd. Spreker realiseert zich dat men hier met een buitengewoon ingewikkelde materie te maken heeft. In een plaats als Doorn konden projectontwikkelaars honderden dure appartementen realiseren die via landelijke reclame werd aangeboden, terwijl er in diezelfde periode geen enkele sociale huur of koopwoning tot stand is gekomen. De wachttijd voor een sociale huurwoning is in dezelfde periode opgelopen van 3 naar 9 jaar. Al met al is hij van mening dat de woningmarkt de bijzondere aandacht van deze commissie verdient.

De heer Bisschop is het ermee eens dat deze nota een klein deel van het volkshuisvestingsprobleem in beeld brengt, nl. starters in kleine kernen. De problematiek is inderdaad veel breder. Het gaat de SGP er om een expliciet knelpunt voor het voetlicht te brengen. Inderdaad is de rol van de provincie formeel beperkt. Toch kan de provincie in de contacten met gemeenten en wellicht ook met coöperaties stimulerend en regisserend optreden. In het kader van de uitvoering van het streekplan zullen afspraken moeten worden gemaakt over de woningbouwprogramma's. De rol van de provincie kan daarin stimulerend en regisserend zijn teneinde het lokale beleid te beïnvloeden.

Het zou een goede zaak zijn wanneer door het college van GS toegezegd zou kunnen worden dat expliciet van gedachten wordt gewisseld over de rol van de provincie ten aanzien van volkshuisvesting.

Hij vraagt of de andere fracties met die suggestie kunnen instemmen.

De wnd. voorzitter wijst erop dat de staten, o.a. in het kader van het dualisme, dergelijke voorstellen inderdaad aan GS kunnen voorleggen.

Naar aanleiding van een vraag van mevrouw Pieper, antwoordt de heer Bisschop dat ook hij heeft vernomen dat GS voorstellen richting PS over de volkshuisvesting ontwikkelen, echter, de actuele stand van zaken weet hij niet. Wellicht kan dit een aanknopingspunt zijn om de discussie breder te trekken.

De heer Nugteren wil de discussie juist beperken tot de specifieke groep starters op de woningmarkt. Dit is beter hanteerbaar dan een brede discussie die toch wel erg algemeen kan worden.

De heer Pollmann wijst erop dat de starters onderdeel zijn van het grote huisvestingsbeleid. Hij wil de problematiek juist wel in de breedte benaderen. Zijn voorstel is om het Presidium de opdracht te geven een en ander voor te bereiden c.q. GS te benaderen met de concrete vraag wanneer voorstellen over het volkshuisvestingsbeleid kunnen worden verwacht.

De heer Bisschop stelt voor een en ander aan het Presidium voor te leggen. O.a. dient het Presidium uit te maken in welke commissie het volkshuisvestingsbeleid inhoudelijk aan de orde dient te komen. De wnd. voorzitter constateert dat de overige commissieleden zich hierin kunnen vinden.

TER KENNISNEMING

11. Advisering aanvragen ex artikel 75 Wet Voortgezet Onderwijs

12. Verslag bestuurlijke bijeenkomst Jeugdbeleid en Jeugdzorg in Samenhang van 16 december 2004

13. Overschrijdingscijfers ambulancezorg 2004

14. 4^e Kwartaalrapportage 2004 Agenda 2010

16. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de wnd. voorzitter de vergadering.

Wijzigingen op het verslag van de statencommissie ZCW van 21 maart 2005

Dhr. J. van Bergen

Pag. 10, 3e regel van onderen "voldoet" vervangen door "lijkt te voldoen".